

Posudek vedoucího doktorské práce

Marek Pučalík: Umělecký mecenát křížovnického velmistra Františka Matouše Böhmba 1722-1750

Vedení doktorské práce Marka Pučalíka jsem převzal po zesnulém Mojzíru Horynovi. K tomuto tématu jsem měl velmi blízko, neboť jsem vedl diplomovou práci výše jmenovaného (Ikonografie řádu křížovníků s červenou hvězdou, nepublikovaná diplomová práce na Teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze 2003). Na téma umění a ikonografie v řádu křížovníků s červenou hvězdou zpracoval Pučalík bakalářskou (Komenda řádu českých křížovníků a sv. Josefa v Praze, 2006) a magisterskou práci (Ikonografický program chrámu sv. Karla Boromejského ve Vídni, 2008).

Průběh doktorského studia Marka Pučalíka byl bez problému, zkoušky skládal v termínech a velmi oceňuji jeho publikační činnost.

Jako téma práce si M. Pučalík vybral umělecký mecenát křížovnického velmistra Františka Matouše Böhmba v letech 1722-1750, což je téma legitimní a běžné v zejména v německy mluvících zemích. Jde o jakousi dobu „donátorských dějin umění“, které na středověk aplikoval profesor Robert Kuckale. Inspirován pracemi Pavla Preisse (s nímž řadu otázek ve své práci konzultoval) zvolil Marek Pučalík metodu kulturně historickou (umělecké dílo v kontextu, Altaj - Každodenost). Tato metoda klade velký důraz na studium archivních pramenů, zejména řádových. Marek Pučalík v práci osvědčil jejich výbornou znalost a schopnost vytěžit z nich to podstatné. Také z bohaté literatury, zejména německé a rakouské, neopomenul žádný z důležitých titulů.

Předložená práce je velmi dobře strukturována. Před vlastní kapitolou o kulturním mecenátu Františka Matouše Böhmba předradil kapitoly o mecenátu Jana Bedřicha z Valdštejna, Jiřího Ignáce Pospíchala, Jana Františka Frachimonta z Frankenfeldu a zejména Martina Konstantina Beinlicha.

Kulturní mecenát Františka Matouše Böhmba sleduje Pučalík od jeho zvolení a jmenování velmistrem (na svátek sv. Anežky České). Na pozadí historických událostí (korunovace císaře Karla VI.) velmi podrobně líčí donátorskou činnost Böhmbovu, jako například výzdobu kupole chrámu sv. Františka Václavem Vavřincem Reinerem, kterou líčí velmi detailně. Zde Pučalík prokázal výborné znalosti nejen historického kontextu, ale metodu umělecko-historické analýzy a ikonografie. Pozoruhodné jsou například zmínky o dřevěném modelu s malbou, který Reiner dodal. Se stejnou odbornou erudicí Pučalík líčí

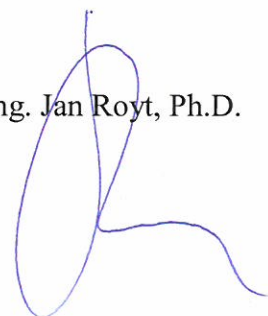
uměleckou výzdobu řádového poutního místa v Chlumu svaté Máří, kostela Narození sv. Jana Křtitele v Klučenicích, děkanského kostela v Lokti. Jen tak mimochodem kapitoly věnované uměleckému mecenátu prokládá Pučalík kapitolami o řádových slavnostech a událostech (např. kanonizace sv. Jana Nepomuckého, korunovace Marie Terezie), což práci oživuje. Závěrečné kapitoly pojednávají o architektonické činnosti Kryštofa a Kiliána Ignáce Dientzenhofera (např. kostel sv. Máří Magdalény v Karlových Varech). Právě v těchto závěrečných kapitolách autor práce ukázal, že je schopen i umělecko-historického zhodnocení architektury. Zde uvedl některé málo známé plány, v literatuře doposud nezhodnocené.

Marek Pučalík prokázal ve své práci schopnost soustředěné vědecké práce, založené na práci s archivními prameny. Téma, které v práci zpracoval, umělecký mecenát křížovnického velmistra Františka Matouše Böhmba 1722-1750, bylo inovativní a doposud v literatuře nereflektované. Jediné, co mohu autorovi práce vytknout, je absence kapitoly, v níž by podrobněji zdůvodnil metodologická východiska své práce.

Předložená práce splňuje nároky kladené na práci doktorskou, a proto ji srdečně doporučuji k obhájení.

V Praze 28. října 2013

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line and a wavy tail.